

Ozan ORAN
Yargıtay Tetkik Hâkimi

ANONİM ŞİRKETLERDE YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN TEMEL ESASLARI

I. GENEL OLARAK İÇ YÖNERGE.....	5
A. Kavram.....	5
B. Türleri.....	6
1. Kanunda Düzenlenen İç Yönergeler.....	6
a. Genel Olarak.....	6
b. Yönetim Kurulu İç Yönergesi.....	6
c. Genel Kurul İç Yönergesi.....	9
2. Atipik İç Yönergeler.....	10
II. KAVRAM OLARAK YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİ.....	15
III. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN UNSURLARI.....	17
A. Genel Olarak.....	17

B. Yönetimin Devrini Konu Edinmesi Halinde Yönetimin Devrine İzin Veren Bir Esas Sözleşme Hükmüne Dayanması	17
C. Yazılı Olması.....	18
D. Kanunda Öngörülen İçeriğe Uygun Olması.....	20
E. Geçerli Bir Yönetim Kurulu Kararı ile Kabul Edilmesi.....	22
IV. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ	22
V. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN ANONİM ŞİRKETİN İÇ HUKUK KURALLARI ARASINDAKİ YERİ	27
VI. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN BENZER KAVRAMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI VE İLİŞKİSİ.....	30
A. Esas Sözleşme.....	30
B. İmza Sirküleri	32
VII. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN ETKİLERİ	36
A. Konu Edindiği İşlemler Yönünden	36
1. Yönetimin Devrinde.....	36
2. Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcısı Tayininde	40
B. İlgilendirdiği Menfaat Grupları Yönünden.....	42
1. Anonim Şirket Tüzel Kişiliği	42
2. Pay Sahipleri	46
3. Yönetim Kurulu	47
4. Görev Sahipleri	54
5. Üçüncü Kişiler	59

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİ HAZIRLAMA ZORUNLULUĞUNUN ORTAYA ÇIKMASI

I. GENEL OLARAK	63
II. YÖNETİMİN DEVRİ.....	65
A. Anonim Şirketlerde Yönetim	65

1. Kavram Olarak Yönetim.....	65
2. Yönetim Kurulunun Yönetim Yetkisi.....	67
a. Yönetim Yetkisinin Kapsamı ve Sınırı.....	67
(1) Genel Olarak.....	67
(2) Devredilemez ve Vazgeçilemez Görev ve Yetkiler	
Ayrımı.....	71
i. Genel Olarak.....	71
ii. Şirketin Üst Düzeyde Yönetimi ve Bunlarla İlgili	
Talimatların Verilmesi	75
iii. Yönetim Teşkilatının Belirlenmesi	77
iv. Muhasebe, Finans Denetimi ve Finansal Planlama	
Düzeninin Kurulması	79
v. Müdürlerin ve Aynı İşleve Sahip Kişiler ile İmza	
Yetkisini Haiz Bulunanların Atanmaları ve	
Görevden Alınmaları.....	82
vi. Genel Olarak.....	82
vii. Müdürler ve Aynı İşleve Sahip Kişiler	83
viii. İmza Yetkisini Haiz Bulunanlar.....	85
ix. Üst Gözetim.....	86
x. Defterlerin Tutulması.....	91
xi. Yıllık Faaliyet Raporunun ve Kurumsal Yönetim	
Açıklamasının Hazırlanması ve Genel Kurula	
Sunulması.....	92
xii. Genel Kurul Toplantılarının Hazırlanması ve	
Genel Kurul Kararlarının Yürütülmesi.....	92
xiii. Borca Batıklık Halinde Bildirim.....	94
b. Yönetim Yetkisinin Kullanılması.....	94
B. Yönetimin Devrinin Anlamı ve Kapsamı	96
C. Yönetimin Devredilebileceği Kişiler.....	100
1. Genel Olarak.....	100
2. Yönetim Kurulu Üyelerine Devir.....	103
3. Yönetim Kurulu Üyesi Olmayan Üçüncü Kişilere Devir... ..	104
4. Kurul, Komite ve Komisyonlara Devir	107
D. Yönetimin Devrinin Şartları	109

1. Yetkinin Devredilebilir Olması	109
2. Yönetim Kurulunun Esas Sözleşmede Yönetimi Devretmeye Yetkilendirilmiş Olması.....	111
3. Yönetim Kurulu Tarafından Bir İç Yönerge Düzenlenmesi	113
4. Yönetimin Devrine İlişkin Olarak Yönetim Kurulu Tarafından Karar Alınması.....	115
5. Yönetimin Devredildiği Kişiler Tarafından Görevin Kabul Edilmesi.....	117
E. Yönetimin Devrinin Hükmü.....	118
F. Yönetimin Devrinin Sona Ermesi.....	122
III. SINIRLI YETKİYE SAHİP TİCARİ VEKİL VE DİĞER TACİR YARDIMCISI TAYİNİ	125
A. Anonim Şirketlerde Temsil.....	125
B. Anonim Şirketlerde Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcıları..	128
1. Ticari Vekil	128
a. Kavram.....	128
b. Hukuki Niteliği.....	130
c. Atanması.....	132
(1) Atamaya Yetkili Organ.....	132
(2) Atama İşleminin Şekli.....	132
(3) Atanabilecek Kişiler.....	133
d. Temsil Yetkisinin Kapsamı	134
e. Ticari Vekilliğin Sona Ermesi	138
2. Diğer Tacir Yardımcıları.....	140
C. Kavram Olarak Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcıları	146
D. Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil veya Diğer Tacir Yardımcısı Olarak Tayin Edilebilecek Kimseler.....	149
1. Genel Olarak.....	149
2. Temsile Yetkili Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri.....	152
3. Şirkete Hizmet Akdi ile Bağlı Olanlar.....	156

E. Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcısı Tayini	159
1. Yetkili Organ	159
2. Şartları	160
a. Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcılarının Görev ve Yetkilerinin Ticaret Siciline Tescil ve İlan Edilmiş Bir İç Yönergede Düzenlenmesi.....	160
b. Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcısı Tayinine İlişkin Olarak Yönetim Kurulu Tarafından Karar Alınması	162
c. Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcılarının Ticaret Siciline Tescil ve İlanı	167
F. Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcısı Tayininin Hükümü	169

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN

UYGULAMASI

I. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN HAZIRLANMASI.....	177
A. Ön Hazırlık İşlemleri	177
1. Şirketin Kurumsal Yapısının Gözden Geçirilmesi.....	177
2. Yönetim Kurulu İç Yönergesi Hazırlanması Konusunda Karar Alınması.....	179
B. Yönetim Kurulu İç Yönergesinin İçeriğinin Oluşturulması.....	180
1. Yönetim Kurulu İç Yönergesinin İçeriğinin Sınırları.....	180
a. Kanunun Emredici Hükümleri.....	180
b. Esas Sözleşme Hükümleri.....	181
2. Yönetim Kurulu İç Yönergesinin Açıklayıcı Hükümleri....	182
a. Başlığı.....	182
b. Amacı	184

c. Dayanağı.....	184
d. Tanımlar.....	184
e. Yürürlüğü.....	185
3. Yönetimin Devrine İlişkin Hükümler	187
a. Asgari İçerik.....	187
(1) Genel Olarak.....	187
(2) Görevlerin Tanımlanması	188
i. Genel Olarak.....	188
ii. Yönetim Yetkisini Haiz Görevlerin Belirlenmesi.....	188
iii. Yönetim Yetkisini Haiz Görevlerin Yetki Alanlarının Belirlenmesi	191
iv. Yönetim Yetkisini Haiz Görevlerin Karar Alma Yetkilerinin Belirlenmesi.....	194
(3) Görevlerin Yerlerinin Gösterilmesi.....	196
i. Genel Olarak.....	196
ii. Kimin Kime Bağlı Olduğunun Belirlenmesi	196
iii. Kimin Kime Bilgi Vermekle Yükümlü Olduğunun Belirlenmesi	198
b. İhtiyari İçerik.....	201
(1) Genel Olarak.....	201
(2) Görev Sahiplerine İlişkin Özel Hükümler	202
i. Görev Sahiplerinin Nitelikleri	202
ii. Görev Süresi.....	205
iii. Rekabet Yasağı	206
iv. Sır Saklama Yükümlülüğü.....	209
v. Münhasıran Şirkete Hizmet Etme Şartı.....	210
vi. Etik İlkeler.....	211
(3) Yönetim Kurulu Toplantıları.....	213
(4) Kurul, Komite ve Komisyonlar	217
4. Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcısı Tayinine İlişkin Hükümler	219
a. Genel Olarak.....	219

b. Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcısı Olarak Yetkilendirilecek Görevlerin Belirlenmesi.....	220
c. Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcısı Olarak Yetkilendirilecek Görevlerin Yetki Alanlarının Belirlenmesi.....	221
(1) Genel Olarak.....	221
(2) Miktar Yönünden	224
(3) Konu Yönünden	224
(4) Yer Yönünden	226
(5) Usul Yönünden.....	227
(6) Süre Yönünden.....	230
(7) Sınırlı Yetkiye Sahip Ticari Vekil ve Diğer Tacir Yardımcılarının Gruplandırılması veya Derecelendirilmesi.....	231
II. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN KABUL EDİLMESİ	232
III. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN TİCARET SİCİLİNE TESCİL VE İLAN EDİLMESİ	234
A. Tescil ve İlan Zorunluluğu.....	234
B. Tescil ve İlanın Niteliği.....	236
C. Tescil ve İlan Süreci	237
D. Tescil ve İlanın Hükümü	242
IV. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİ HAKKINDA BİLGİLENDİRME YAPILMASI.....	248
A. TTK'nın 367. Maddesi Kapsamında Bilgilendirme Yapılması	248
1. Genel Olarak.....	248
2. Bilgilendirmenin Konusu.....	249
3. Bilgilendirilme Hakkına Sahip Olanlar.....	251
a. Pay Sahipleri	251
b. Alacaklılar	253
4. Bilgi Vermekle Yükümlü Olanlar	253
5. Bilgilendirilmenin Şartları.....	254
a. İstem.....	254

b. Korunmaya Deęer Bir Menfaatin Varlığı	255
6. Bilgilendirmenin Yapılması	258
7. Bilgilendirilme İsteminin Reddedilmesi ve Sonuğları	259
a. Haklı Sebeplerin Varlığı Halinde	259
b. Haklı Bir Sebebin Yokluęu Halinde	262
B. SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Kapsamında Bilgilendirme Yapılması	263
V. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN DEęİŐTİRİLMESİ	266
VI. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİNİN HÜKÜM VE SONUĘLARINI YİTİRMESİ.....	270
A. Yönetim Kurulu Tarafından İptal Edilmesi.....	270
B. Yürürlük Süresinin Sona Ermesi	271
C. Yetki Devrine İzin Veren Esas Sözleşme Hükümünün Kaldırılması.....	274
VII. YÖNETİM KURULU İÇ YÖNERGESİ HÜKÜMLERİNİN YORUMLANMASI.....	276
SONUĘ	285
KAYNAKÇA.....	291